

Jaarverslag 2015-2016 van de Historische Vereniging Alkmaar

Huisvesting bestuurskantoor
Adres: Nassaulaan 43 Alkmaar.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur bestond na 15 april 2015 uit: Leen Spaans, voorzitter; Frank Numan, secretaris; Paul Stoop, penningmeester; Gerard Dekkers, hoofdredacteur Oud Alkmaar; Feyko Alkema en Rob de Vries, werkgroep pré-advies voor ruimtelijke kwaliteit; Bert Muis, wandelingen en Hiske Bienstman, lezingen. Er wordt in april 2015 afscheid genomen van Marlies ten Berge (hoofdredacteur Oud Alkmaar), Carola Hoozeveld (secretaris) en Wim van der Molen (penningmeester). Marlies en Wim dienden onze vereniging negen jaar in het bestuur, Carola drie jaar. De nieuwe bestuursleden stelden zich voor.

Financiën en bezit

In 2015 vierden wij het 90 jarig bestaan van de vereniging. We brachten drie publicaties uit:

- * Het Machteld-onderwijsproject met een leesmap en een digitale presentatie over 8 oktober 1573 voor het basisonderwijs. Jan Nachbar, Marlies ten Berge en Bert Muis legden er eer mee in.
- * Ons grote Jubileumboek: "Alkmaar uit de Kunst", van Feyko Alkema, Rob de Vries en Leen Spaans.

* "90 Alkmaarders", een dubbeldik nummer van Oud-Alkmaar, verzorgd door onze redactie.

De laatste twee werden aan alle leden geschonken. Niet-leden ontvingen de boeken zodra ze lid werden, wat ook kon met hulp van de grote boekwinkels van de stad.

Aan contributie ontvingen wij dit jaar € 25.911. Daarnaast waren er andere inkomsten zoals: rente, giften, verkoop boeken, Pinkster drie en een vrijval van € 8000 aan reserveringen uit vorige jaren ten behoeve van het 90-jarig jubileum. De totale inkomsten bedroegen € 44.641. De totale uitgaven bedroegen € 53.025. Het verschil is voornamelijk veroorzaakt door de hogere bestuur- en secretariaatskosten als gevolg van de vele extra activiteiten die in dit jaar werden georganiseerd en door de druk- en portokosten van de bovengenoemde fraaie publicaties die in dit jubileumjaar zijn uitgegeven.

In juni ontving onze vereniging van een anonieme schenker het schilderij "Vox Populi" dat in 1876 werd gemaakt door de Belgische schilder Karel Verlat. Het schilderij heeft een afmeting van 240 x 300 cm en is voorzien van een prachtige vergulde lijst. Het schilderij en de monumentale lijst waren grondig en professioneel gerestaureerd. Wij hebben het in permanent bruikleen gegeven aan de RK Parochie HH Matthias-Laurentius te Alkmaar, alwaar het op 28 augustus feestelijk werd onthuld. Naast het schilderij ontvingen we ook nog € 2950 aan giften t.b.v. het onderhoud van het schilderij.

Het poortje en hekwerk van de Hof van Sonoy werden in december 2015 overgedragen aan de Stichting Van Alckmaer voor Wonen.

Activiteiten

Lezingen

13 april Stolpersteine in Alkmaar; 05 april De zeven werken van barmhartigheid; 08 maart Nieuwe archeologische ontdekkingen in de Langestraat; 08 december De geschiedenis van het spoor in Alkmaar en Noord-Holland-Noord; 06 oktober Het Hooge Huys en architect Kropholler; 09 september Jubileumlezing Alkmaar uit de Kunst

De week voorafgaand aan de jubileumviering organiseerden we in de Grote kerk een expositie van kunstwerken van Alkmaarse kunstenaars. De expositie was tot en met de zondag na Open Monumentendag gratis voor het publiek te bezichtigen.

Wandelingen

2015 is een druk jaar voor de gidsengroep geweest. Zes open wandelingen met zo'n 600 deelnemers maakten 2015 tot een succesjaar. Ook landelijke organisaties wisten ons te vinden. Er werden wandelingen verzorgd voor Klinkend Erfgoed en het Klassiek verbond. Een leuk initiatief was het ontwikkelen van een wandeling met een groep buurtbewoners van de Westergweg. Dit

leverde ook voor ons veel nieuw materiaal op. Een wandeling langs de Alkmaarse hofjes werd zelfs twee maal verzorgd.

Ledenwerving

Opnieuw succesvolle ledenwerving dankzij de Jubileumactiviteiten met bijzondere publicaties, waardoor veel pers aandacht; samenwerking met Stichting Promotie Alkmaar, reclamecampagnes en de samenwerking met HOVO. Het ledenaantal is gestegen, van 1223 naar 1306 leden, ondanks 46 opzeggingen wegens verhuizing, bezuiniging of overlijden.

Open Huis

Het afgelopen jaar is met uitzondering van juli en augustus op elke tweede zaterdag van de maand een Open Huis verzorgd. Tijdens dit Open Huis is veel materiaal ingebracht. Ook hebben we een aantal mensen kunnen helpen met het aanvullen van hun boekenverzameling over Alkmaar. Veel gestelde vragen konden beantwoord worden. Het aantal bezoekers wisselt heel erg, maar steeds meer mensen weten ons te vinden.

Documentatiegroep

Begin 2015 is een documentatiegroep van start gegaan. Eerste taak was de inventarisatie van ons eigen archief en bezittingen. Deze taak is zo goed als klaar. Er is nu een overzicht van de te raadplegen boeken, foto's, prentbriefkaarten, kaarten en afbeeldingen beschikbaar. Elke dinsdagmiddag zet de groep zich nu ook in voor het beantwoorden van vragen en het invoegen van binnengekomen boeken, platen en andere voorwerpen.

Alkmaar Agenda

Het afgelopen jaar hebben wij meegewerkt aan de Alkmaar Agenda 2015. Er werd een viertal artikelen voor deze agenda door ons aangeleverd, geïllustreerd met beeldmateriaal van het Regionaal Archief. Leden konden deze agenda met korting verkrijgen. Het heeft weer een aantal mensen met onze vereniging in contact gebracht.

Werkgroep pré advies voor ruimtelijke kwaliteit

In het verslagjaar werd de commissie uitgebreid met twee leden uit Graft- De Rijp-Schermer, de architect Fred Hoek en de ex-plan toelichter van Graft De Rijp Martien Verkerk, waarmee het vergrote werkgebied goed vertegenwoordigd is. De werkgroep bestaat uit Rob de Vries, Guus Küpfer, Fred Hoek, Martien Verkerk, Henk de Visser en Feyko Alkema. Helaas moesten wij afscheid nemen van de architectuurhistorica Hiske Bienstman, die ons vanuit haar specifieke kennis vaak van waardevolle adviezen voorzag. Het afgelopen jaar zijn veel plannen langsgekomen, waarvan de belangrijkste plannen gemeld zijn in Oud Alkmaar. Het plan dat het meeste werk kostte was de herbouw van de panden Spaander-Waardijk in de Langestraat. Na de brand was ook de beschermde status van de panden verdwenen en mocht de bouwhoogte naar de zestien meter, die het bestemmingsplan toestaat. Wij hebben ons daar tegen verzet en B&W gevraagd uit te gaan van het gevelbeeld van de Langestraat. Het heeft niet mogen baten. In gesprekken met de opdrachtgever en architect heeft de werkgroep gepleit voor het behouden van het gemeentelijke monument Langestraat 54/56, het pand van Elzas. Het ziet er naar uit dat van dit monument alleen een deel van de gevel gerestaureerd wordt. Naar aanleiding van deze brand heeft de HVA de gemeente een brief geschreven waarin de HVA aanbiedt mee te denken over de bouwhoogtes in stadscentrum.

Puienprijs

In 2015 werd weer de Puienprijsverkiezing georganiseerd. Tijdens de zeer goed bezochte prijsuitreiking in de Vrijheidskerk sprak de burgemeester zijn waardering uit. Henk de Visser verzorgde de toelichting. De prijzen werden gewonnen door: Woningen nieuwbouw Baanstraat 32 t/m 34; woningen restauratie Spoorstraat 8 en Oudegracht 45-91 (Wildemanshof); zakelijke panden met nieuwe pui Canadaplein 3 (Artiance); zakelijke panden met historische pui Kanaalkade 54; publiekspuienprijs 2015 Laat 202 (Mulder).

Werkgroep Archeologie

Na jaren van relatieve rust, als gevolg van de economische crisis, zijn er weer verschillende bouw- en dus archeologische activiteiten. Mede als gevolg van de nieuwjaarsbrand in 2014 is een groot gebied langs de Langestraat vrijgekomen voor archeologisch onderzoek. Daarbij is men

gestuit op onder andere een leerlooierij, wat voor binnenstads-locaties heel bijzonder is. Een tweede in het oog springende opgraving vond plaats aan het Zevenhuizen waar vooruitlopend op de bouw van een eethuis in het Kennemerpark onderzoek is gedaan. Op die plaats vond men delen van de oude stadsmuren en vroegere bebouwing.

Open Monumentendag

We waren dit jaar weer in de Grote Kerk. Ons kantoor aan de Nassaulaan was ook geopend.

Oud Alkmaar

De redactie bestond in 2015 uit Marlies ten Berge, Gerard Dekkers, Jan Drewes, Eelkje Knol, Lisa Oskamp. Er werden drie afleveringen uitgebracht. Nr 1 2015: Janneke van Zanten-Van Wijk, Alkmaarse wapenramen in De Rijp; Harry de Raad, Het klooster van de minderbroeders; Marlies ten Berge, Geschiedenis op straat. Nr2. Karel Beentjes, Het station van Alkmaar; Lida Boukris-Jong, Truus Wijsmuller. Een vrouw uit duizenden; Marlies ten Berge en Eelkje Knol, Hoe Spaander naar Alkmaar kwam. Nr3. Marlies ten Berge, Gerard Dekkers, Jan Drewes, Eelkje Knol, Lisa Oskamp, 90 Alkmaarders (jubileumuitgave).

Oud-Alkmaar Prijs

Deze prijs werd op 15 april 2014 uitgereikt aan Gerrit Valk. Hij ontving de prijs voor zijn publicaties over de Alkmaarsche geschiedenis, met name over die van Alkmaar tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Publiciteit:

- * Wekelijkse column van de voorzitter in het Alkmaars Nieuwsblad
- * Website: www.hvalkmaar.nl, vernieuwde layout en inhoud sinds 9 september 2015
- * Facebook en Twitter, sinds 19 juli 2011
- * Het logo van de Vereniging werd gemoderniseerd: hetzelfde ontwerp, maar strakker

Bijzondere varia

- * De vereniging kreeg dankzij genereuze schenkingen het schilderij Vox Populi in bezit. Het is na restauratie van de lijst vervolgens in permanent bruikleen beschikbaar gesteld aan de St. Laurentius, waar het qua thematiek en stijl uitstekend tot zijn recht komt. Het schilderij werd aangekocht uit het bezit van Huize De Dieu (zie ook Oud Alkmaar 2016, nr1)
- * Samen met Pauline Bakker, kunstschilder, de Winkeliersvereniging Binnenstad Alkmaar en de gemeente Alkmaar zijn we in 2015 begonnen met het project Walk of History, vijftig verlichte tegels, die de geschiedenis van Alkmaar vertellen in de Langestraat. De oplevering is gepland voor 30 november 2016 aan het begin van de avond. De HVA levert de beeldsuggesties, de verhalen, de website en een boek en verzorgde tevens met haar ANBI-status de financiering middels donaties.
- * Met het bezoek van nazaten van Diederick van Sonoy kregen we veel publiciteit in de pers. Baron en barones Snoy et d'Oppuers uit België waren zo verrukt van onze stad, dat ze besloten na een verkenningsbezoek in het najaar met de hele familie, ca. 30 personen terug te keren begin april. Bij die gelegenheid zijn ze ontvangen op het stadhuis. Ons bestuur regelde beide keren de rondleiding en de ontvangsten.